

Сборник материалов по долгосрочной проектной деятельности

Құрастырушы: Баяшева Эльмира Айтқожановна- «Балдырған» балабақшасының меңгерушісі

Кәсіпорын атауы: Ақмола облысы білім басқармасының Біржан сал ауданы бойынша білім бөлімінің жанындағы Макинка ауылының «Балдырған» балабақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорыны

Составитель: Баяшева Эльмира Айтқожановна- заведующая детского сада «Балдырған»

Названия предприятия: Государственное коммунальное казенное предприятие «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе образования по району Біржан сал управления образования Ақмолинской области»

Редакция алқасы:

Шакирова Меруерт Аманжуровна- «Құлыншак» тобының тәрбиешісі
Гайдукевич Наталья Петровна- «Тэй-тэй» тобының тәрбиешісі

Редакционная коллегия

Шакирова Меруерт Аманжуровна- воспитатель группы «Құлыншак»
Гайдукевич Наталья Петровна- воспитатель группы «Тэй-тэй»

В сборнике представлены материалы инновационной долгосрочной проектной деятельности дошкольной организации района Біржан сал

Рецензентші: Шайсұлтан Шаяхметов атындағы «Тіл-қазына» ұлттық-ғылыми практикалық орталығының ф.ғ.к., доцент Н.Н. Айтова

Просмотрено и утверждено на заседании методического совета районного отдела образования района Біржан сал протокол № 158/1 от 25.02.2019ж.

Содержание:

I Пояснительная записка инновационной долгосрочной проектной деятельности в дошкольной организации.....	3
II Городские/районные семинары и другие мероприятия с родителями, педагогами, воспитанниками и др.....	16
III Аналитическая справка по проекту внедренному в детской дошкольной организации района Біржан сал с 1.09.2019-01.09.2022г.....	60
IV Анализ педагогической деятельности по нравственно-патриотическому воспитанию детей дошкольного возраста с использованием проектной деятельности	61
V Использованная литература.....	65
VI Приложения.....	66

I. Пояснительная записка инновационной долгосрочной проектной деятельности в дошкольной организации

Паспорт проекта:

Вид проекта: Инновационно-исследовательский

Продолжительность проекта: долгосрочный

Срок реализации: 2019-2022 г.

Участники проекта: Педагоги, родители, дети, воспитатели

Ақмола облысы білім басқармасының Біржан сал ауданы бойынша білім бөлімінің жанындағы Макинка ауылының «Балдырған» балабақшасы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорыныңның «Ұлылардың үні» жобасына

ПІКІР

Мектепке дейінгі ұйымда атқарылып жатқан «Ұлылардың үні» атты жоба жұмыстарын қарастыра отырып, бұл жобаның Заманауи білім әлемінде, мектепке дейінгі оқыту мен тәрбиелеу негізінде өскелең ұрпақтың бойында туған жерге деген сүйіспеншілікті арттыруға көмегі тиеді деп санаймыз. Отанын сүйуге, ұлы адамдардың бейнелі өмірін үлгі ете отырып, жүректеріне мақтаныш сезімін ұялатып, ел азаматы етіп тәрбиелеу ең өзекті мәселелердің бірі ретінде, бүгінгі заманның талабы ретінде қарастырылған.

«Ұлылардың үні» атты жобаның мақсат-міндеттері дұрыс алынған.

Бұл жобада туған жерге деген сүйіспеншілікті арттыру үшін, балалар мен ата-аналардың және балабақша тәрбиешілерінің бірігіп атқарған жұмыстары үлкен нәтиже беретіні сөзсіз.

Біржан сал ауданының атакты адамдарының өмірбаяндық мәліметтерін іздестіріп, ақпараттар жинау дұрыс деген пікірдемін.

Осыған орай, тәрбиешілер бұлдіншіндерді білім беру процессіне тарта отыра, ата-аналардың құзыреттілігін арттырып, балалардың бойында шығармашылық қабілеттерін дамытады.

Жоба барысында көркем әдебиетті де орынды пайдаланғаны дұрыс. Біржан салдың өлеңдерін жаттатқызып, балалардың тілін дамытып, шағын бейнеролик жасалған. Балалар білімін саралап, диагностикалық жұмыстар жүргізгендері өте орынды деген пікірдемін. Балабақшадағы атқарылған осы жоба бала тәрбиелеуде өзіндік пайдасы болатынына сенеміз.

Ф.ғ.к, доцент
Ш.Шаяхметов атындағы
«Тіл-Қазына» ҰҒПО

Н.Н.Аитова

*Н. Аитованың қолжазбасын
Ж.К.Ж.Б. басшысы 2. Омаров*

Актуальность проекта

Патриотическое воспитание детей является одной из основных задач дошкольной образовательной организации. Патриотизм, применительно к ребёнку дошкольного возраста, определяется, как потребность участвовать во всех делах на благо семьи, детского сада, родного края, наличие у детей таких качеств, как сострадание, сочувствие, осознание себя частью окружающего мира.

То, какие нравственные качества разовьются у ребёнка, зависит, прежде всего, от родителей и окружающих его взрослых, от того, как они его воспитывают, какими впечатлениями обогатят. Патриотизм формируется у каждого ребёнка индивидуально. Он связан с духовным миром человека, его личными переживаниями. И наша задача сделать так, чтобы эти переживания были яркими, незабываемыми.

Одним из наиболее эффективных методов патриотического воспитания считаем проектную деятельность, позволяющую создать естественную ситуацию общения и практического взаимодействия детей и взрослых.

Начиная работу по воспитанию любви к родному краю нужно продумать, о чем рассказать детям, особо выделив характерное только для нашего края, доступно показать связь родного села с районом Биржан сал и знаменитыми людьми района и села.

Если мы хотим, чтобы дети полюбили свой край необходимо показать его с привлекательной стороны, чтобы вызвать у детей чувство восхищения и гордости. Поэтому мы и начинаем знакомить детей с нашей малой Родиной в дошкольном возрасте.

Многовековая история, многочисленные предприятия, знаменитые земляки – много интересного могут узнать наши дети. Отбор познавательного материала позволяет сформировать у дошкольников представление о том, кем славен родной край. И наша задача помочь детям узнать, чем красив и богат наш район, наше село, дать определенные знания о его истории, о знаменитых людях, культуре, природе. Эти знания, а значит и чувство гордости за свой край, народ помогут ребенку правильно распоряжаться, владеть, сохранить и приумножить наследие, полученное от предшествующих поколений.

Освоение этих знаний возможно при целенаправленном систематическом участии в образовательном процессе педагогов, сотрудников ДО, родителей воспитанников.

Таким образом, исходя из вышесказанного, мы сформулировали цель, задачи, предполагаемый результат, результативности проекта

Цели и задачи проекта

Исследовательский проект на тему «Голос Знаменитых», нацелен на исследование и изучение воспитанниками средней группы материала о знаменитых людях нашего края.

Задачи.

- Собрать биографические сведения об интересных людях нашего района, села и информацию об их творчестве, подвигах, судьбах;
- Оформить результаты работы в виде презентации и альбома
- Пополнить методическое и дидактическое сопровождение по разделу «Ребенок и окружающий мир», дополнить его региональным компонентом.
  - Формировать чувство гордости за свой край и людей, живущих в нем, желание прославить свой район, село в будущем.
  - Развивать индивидуальное творчество через создание поделок, буклетов, выставок посредством художественного творчества, и другие творческие работы.
  - Вовлекать в воспитательно-образовательный процесс семьи воспитанников, повышать родительскую компетентность в области истории и культуры родного края.
  - Региональный компонент

Этапы реализации проекта

Подготовительный

- Анкетирование родителей.

Выявление знаний и представлений о родном крае, его истории, достопримечательностях, о людях, прославивших наш край.

- Диагностирование детей с целью выявления уровня сформированности знаний и представлений об истории и культуре родного края.

- Составление плана работы над проектом.

- Подбор методической, научно-популярной, художественной литературы, наглядного и дидактического материала по данной теме.

- Создание предметно-развивающей среды в группе: оформление уголка «Мой край», «Голос Знаменитых». Уголок должен содержать различный дидактический материал для рассматривания детьми (*альбомов и буклетов*) Материал уголка должен постоянно пополняться, изменяться. Развивающая среда должна полностью соответствовать требованиям эстетики, гигиены, принципам построения.

- Подбор художественной литературы для детей.

- Разработка цикла бесед и конспектов тематических занятий о знаменитостях района, села.

Основной

- 2 раза в месяц по расписанию с детьми в соответствии с перспективным планом проводятся различные мероприятия

- Совместные мероприятия с семьями воспитанников

- Экскурсии по селу, памятникам знакомство с знаменитыми людьми района, села.

- Пополнение развивающей среды.

- Выставки детских работ.

- Выпуск буклетов, информационных листов. «Голос знаменитых»

Заключительный

- Итоговое диагностирование детей.
- План-график реализации проекта
- Раздел программы Вид деятельности
- Образовательные области

**ПЛАН ДОЛГОСРОЧНОГО
ПРОЕКТА
2019-2022 г.г.**

Утверждаю
Заведующая д/с «Балдырган»
Баяшева Э.А. _____
« ____ » _____ 20__

Согласовано
Методист д/с «Балдырган»
Шакирова М.А. _____
« ____ » _____ 20__

**План подготовительного этапа
по проекту
ТЕМА: «Голос знаменитых»
на 2019-2020 учебный год**

2019 г.

Подготовительный этап 2019-2020 учебный год

№	Форма мероприятия	Срок
1	Анкетирование родителей: Цель: Выявление знаний и представлений о родном крае, его истории, достопримечательностях, о людях, прославивших наш край.	Сентябрь-Октябрь
2	Диагностирование детей: Цель: Выявление уровня сформированности знаний и представлений об истории и культуре родного края.	Сентябрь-Октябрь
3	Составление плана работы над проектом	Октябрь-Декабрь
4	Подбор методической, научно-популярной, художественной литературы, наглядного и дидактического материала по данной теме.	Декабрь-Январь
5	Создание предметно-развивающей среды в группе: оформление уголка «Мой край. Село в котором я живу», «Кто прославил наш край?». Уголок должен содержать как различный дидактический материал для рассматривания детьми (альбомов и буклетов) Материал уголка должен постоянно пополняться, изменяться. Развивающая среда должна полностью соответствовать требованиям эстетики, гигиены, принципам построения.	В течение года
6	Подбор художественной литературы для детей.	Март-Апрель
7	Разработка цикла бесед и конспектов тематических занятий о знаменитостях района, села.	Апрель-Май

Утверждаю
Заведующая д/с «Балдырган»
Баяшева Э.А. _____
« ____ » _____ 20__

Согласовано
Методист д/с «Балдырган»
Шакирова М.А. _____
« ____ » _____ 20__

**План основного этапа
по проекту
по теме «Голос знаменитых»
на 2020-2021 учебный год**

2019 г.

1. Основной этап

Тема занятия	Образовательная область	Дата	Час	Цель	Форма занятия
Мой край. Село в котором я живу					
Край, в котором мы живем	Коммуникация	Сентябрь	1	Ознакомить детей с родным краем, развивать речь через беседу	Беседа
Мой край	Социум	Сентябрь	1	Развивать чувства патриотизма, гордости	Показ слайда
«Достопримечательность и родного края»,	Коммуникация	Октябрь	1	Формировать у детей познавательный интерес к достопримечательностям родного края, развивать речь через диалог	Показ слайда
«Достопримечательность и села»,	Социум	Октябрь	1	Формировать у детей познавательный интерес к достопримечательностям родного края	Экскурсия по селу
Изготовление книг	Творчество	Октябрь		Развивать общую моторную координацию и мелкую моторику обеих рук; творческое воображения, воспитывать аккуратность и усидчивость	Ручной труд
Село в котором я живу	Коммуникация	Ноябрь	1	Развивать коммуникативную и связную речь через беседу.	Знакомство об истории села Рассмотрение иллюстративных материалов
По улицам села	Социум	Ноябрь	1	Развивать ориентир на улицах, по дороге в детский сад.	Экскурсия по селу
Кто прославил наш край?					
О чем рассказывают улицы	Коммуникация	Декабрь	1	Знакомить с названиями улиц и их происхождение	Беседа, показ фотографии известных людей, которым дали название улицы
О чем рассказывают улицы	Коммуникация	Декабрь	1	Знакомить с названиями улиц и их происхождение	Беседа, показ фотографии известных людей, которым дали название улицы
О чем рассказывают улицы	Коммуникация	Декабрь	1	Знакомить с названиями улиц и их происхождение	Беседа, показ фотографии известных людей, которым дали название улицы
«Улицы моего села»	Творчество	Январь	1	Прививать художественный вкус к творчеству, любовь к	Рисование

				своему краю	
Герой нашего села.	Социум	Январь	1	Развивать чувства патриотизма, чувства гордости, уважение к этим героям	Экскурсия к памятникам
Люди прославившие наш край	Коммуникация	Февраль	1	Вызвать пример подражания, воспитывать у детей уважение к старшим поколениям	Показ слайда Беседа
В честь кого назван наш район?	Социум	Февраль	1	Ознокомить детей с историей Биржан сала, вызвать уважение к творчеству акына, композитора	Просмотр видеофильма
Песня Биржана сал домбра	Творчество	Февраль	1	Привить любовь к поэзиям. Развивать интерес к песням Биржана сал	Слушание
Биржан сала	Лепка	Март		Знакомить детей с национальными музыкальными инструментами, развивать эстетический вкус, привить интерес к творчеству	Просмотр демонстративного материала, Лепка
Люди прославившие наш край	Социум	Март	1	Развивать детей с прославившимися людьми нашего края, развивать чувство гордости, уважение	Показ слайда Рассказ, беседа
«Бала, бала, балдырган» Стих Баянғали Алимжанова	Коммуникация	Апрель	1	Знакомить детей с творчеством Баянғали Алимжанова, вызвать интерес к выразительному чтению, привить интерес к поэзии народного творчества	Учить выразительно рассказывать стих
Люди прославившие наше село	Социум	Апрель	1	Знакомить детей с прославившимися людьми нашего села, развивать чувство гордости, уважение	Показ слайда, фотографий
Люди прославившие наше село	Творчество	Апрель	1	Знакомить детей с прославившимися людьми нашего села, развивать чувство гордости, уважение	Сделать книжку малышку
Расскажи кто и чем прославил наш район	Повторение	Май	1	Проверить знание детей с помощью бесед	Вопрос-ответ
Край, в котором мы живем	Повторение	Май	1	Проверить знание детей с помощью бесед	Вопрос -ответ

Утверждаю
Заведующая д/с «Балдырган»
Баяшева Э.А. _____
« ____ » _____ 20__

Согласовано
Методист д/с «Балдырган»
Шакирова М.А. _____
« ____ » _____ 20__

**План основного этапа
по проекту
по теме «Голос знаменитых»
на 2021-2022 учебный год**

2019 г.

3.Заключительный этап

№	Форма мероприятия	Срок
1	Итоговое диагностирование детей по пройденным темам.	Май
2	Продолжать обновление и пополнение уголка по программе: «Рухани жаңғыру» на тему: «Голос знаменитых»	В течение года
3	Изготовление брошюры, буклетов и презентации по теме «Голос знаменитых»	В течение года
4	Фото и видео отчеты Анализ проекта	В конце учебного года
5	Защита проекта, обмен опытом	В конце учебного года

Ақмола облысы білім басқармасының Біржан сал ауданы бойынша білім бөлімінің жанындағы Макинка ауылының «Балдырған» балабақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорыны

БАЯНДАМА

Тақырыбы: «Ұлылардың үні»

Дайындаған: «Балдырған» балабақшасының әдіскері
Меруерт Аманжүрқызы Шакирова

2020 ж.

2017 жылдың 12 сәуірінде шыққан "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру" бағдарламалық мақаласында Нұрсұлтан Назарбаев жас ұрпақты тәрбиелеу болып табылатын, өзінің бастауларына, өзінің кіші Отанының, өзінің көпұлтты елінің табиғи және мәдени игіліктеріне құрметпен және ұқыпты қарайтын "Туған жер" ("Родная земля") бағдарламасын әзірлеуді ұсынды. Оның айтуынша, уақыт өте келе бұл бағдарлама өз шекарасын кеңейтіп, "Туған ел" ("Туған ел") бағдарламасына айналады.

"Патриотизмнің маңызды көріністерінің бірі-адамның туған жеріне, оның мәдениеті мен дәстүрлеріне деген ерекше ықыласы. Бұл кез келген халықтың мәдени-генетикалық кодының негізі", – деп атап өтті Нұрсұлтан Назарбаев. "Патриотизмнің ең үздік үлгісі - туған өлкенің тарихын зерттеу. Тарих – туған өлкесінің әрбір жотасы, тауы мен өзені туралы көп мәлімет бере алады. Әр өңірде өз халқына қиын уақытта тірек болған, есімдері халық жадында мәңгі қалған тұлғалар бар. Бұл туралы өскелең ұрпақ білуі тиіс», – деп жазады Президент. Оның пікірінше, туған жерге деген махаббат болашақта нағыз патриотизм сезіміне айналады.

Ақын Фариза Оңғарсынова: "...махаббатты көрсету әдістерін бір де бір кітапта игере алмайсыз. Отанға деген махаббат адам дүниеге келген кезде пайда болады және онымен бірге өмір бойы қалады. Тек бұл сезімді ояту керек". Шын мәнінде, қандай тартымды күш бізді бала кезінен қоршайды? Неге, тіпті туған жерлерінен ұзақ жылдар бойы кетіп бара жатқанда да, адам оларды жылулықпен еске алады, ал ауылда тұрып, үнемі өзінің туған өлкесінің сұлулығы туралы қонаққа мақтанышпен айтады? Бұл - ерте жастан бастап жүрегіне ең қымбат болып кіргеннің бәріне терең махаббаттың көрінісі.

Елбасының «Туған жер» бағдарламасын негізге ала отырып 2019 жылдың қыркүйек айынан бастап біз «Ұлылардың үні» жобасын жүзеге асырудамыз. Жобаның мақсаты - орта топ тәрбиеленушілерімен, ата-аналармен бірлесе отырып өлкеміздің тарихы, есімдері халық жадында мәңгі қалған тұлғалар туралы материалдарды зерттеуі.

Міндеттері:

- ✓ Біржан сал ауданының, ауылдың атақты адамдары туралы өмірбаяндық мәліметтерді және олардың шығармашылығы, ерліктері, тағдыры туралы ақпаратты жинау;
- ✓ Жұмыс нәтижелерін таныстырылым және альбом түрінде ресімдеу
- ✓ "Қоршаған орта" бөлімі бойынша әдістемелік және дидактикалық материалдар жинақтау, оны аймақтық компонентпен толықтыру.
- ✓ Өз өлкесі мен онда тұратын адамдар үшін мақтаныш сезімін қалыптастыру, болашақта өз ауданын, ауылдарын даңққа шығару ниетін қалыптастыру.
- ✓ Көркем шығармашылық және басқа да шығармашылық жұмыстар арқылы қолөнер, буклеттер, көрмелер жасау арқылы жеке шығармашылықтарын дамыту.
- ✓ Тәрбиеленушілердің отбасын тәрбиелеу және білім беру процесіне тарту, туған өлкенің тарихы мен мәдениеті саласында ата-ана құзыреттілігін арттыру.

Орта топтағы балалардан туған өлкеге деген сүйіспеншіліктің пайда болуын күтпеу керек, бірақ егер жобаны іске асыру барысында балалар аймақтың тарихы, көрікті жерлері туралы білім алса, өлке негізін қалаушы және даңқын шығарған адамдардың есімдерін білсе, аймақтың өмір сүру оқиғаларына қызығушылық таныта бастайды және қызметте өз әсерлерін бейнелесе, онда жобаның мақсаты мен міндеттері орындалды деп есептеуге болады.

Жоба негізгі 3 кезеңнен тұрады: дайындық, негізгі және қорытынды.

Дайындық кезеңінде туған өлке, оның тарихы, көрікті жерлері, өлкеміздің даңқын шығарған адамдар туралы білім мен түсініктерін анықтау мақсатында ата-аналардан сауалнама алып, туған өлкенің тарихы мен мәдениеті туралы білім мен түсініктерін қалыптасу деңгейін анықтау мақсатында балаларға диагностика жүргіздік. Сауалнама мен диагностиканың қорытындысына сәйкес ата-аналар мен балалар туған ауылы мен ауданы жайлы аз ақпаратқа ие екендігі анықталды. Осы нәтижелерді негізге ала отырып жобаның жұмыс жоспары құрылды.

Жоспарға сәйкес ата-аналармен бірлесе отырып, өлкеміздің тарихы, атақты тұлғалары бойынша әдістемелік, ғылыми-көпшілік, көркем әдебиеттерден, көрнекі және дидактикалық материалдардан ақпарат іздеу жұмыстары жүргізіліп келеді. Жинақталған ақпараттарды пайдалана отырып, топта заттық-дамыту ортасын құрдық, яғни «Рухани жаңғыру», «Туған жер», «Ұлылардың үні» бұрыштары ресімделді. Бұрышта балалардың қарауы үшін әртүрлі дидактикалық материалдар (альбомдар мен буклеттер) ресімделуде. Материалдар үнемі толықтырылып, өзгертіліп отырады.

Негізгі кезеңде балаларға бар ақпаратты үш білім беру саласы бойынша жүргіземіз: Коммуникация, Әлеуметтік орта және Шығармашылық. Білім беру салалары жоспарға сәйкес айына 2 рет, 3 реттен бөлінді. Негізгі кезеңде ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің түрін әңгімелесу, слайд бойыша әңгімелеу, қолөнер, саяхат, сурет салу, видеофильм қарау, ән тыңдау, мәнерлеп айту, альбом, суреттерді қарау, сұрақ жауап түрлерін, әдістері мен тәсілдерін қолдана отырып жүзеге асыратын боламыз.

Қортынды кезеңде өтілген тақырыптар бойынша диагностика жүргізіліп, брашюралар мен альбомдар, буклеттар мен презентациялар әзірленеді. Фото, видео есептер өткізіліп, жобаның нәтижесі жасалады. Жобаны қорғау мен тәжірбие бөлісу арқылы жоба қортындыланады.

Жоба бойынша қортынды сөзімді ақын Шал Құлекеұлының сөзімен аяқтағым келеді:

Адамға талай жерді көрген артық,
Танысып әркімдерді білген артық.
Мысырға патша болып тұрсаңдағы
Болмайды туып-өскен жерден артық

ГККП «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе образования по району Биржан сал управления образования Акмолинской области»

Показ слайдовой презентации «Мой край»

Подготовила и провела:
воспитатель Гайдукевич Н.П.

сентябрь
2020 год

ГКП «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе
образования по району Биржан сал управления образования
Ақмолинской области»

“Мой край”

Подготовила и провела:
воспитатель Гайдукевич Н.П.

сентябрь
2020

ГККП «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе образования по району Биржан сал управления образования Акмолинской области»

Показ слайдовой презентации
**«Достопримечательности
родного края»**

Подготовила и провела:
воспитатель Моисеенко О.Н.

октябрь
2020 год

Цель: формировать у детей познавательный интерес к достопримечательностям родного края, развивать речь через диалог.

Воспитатель: Ребята, я предлагаю вам отправиться в путешествие по нашему красивому краю. Во время путешествия мы будем знакомиться с достопримечательностями нашего края. Достопримечательность – это какое-то место, вещь или предмет, которые заслуживают особого внимания, они знаменитые (воспитатель предлагает произнести это слово всем вместе, а потом по – одному).

Воспитатель во время путешествия показывает иллюстрации (слайды) с изображением разных достопримечательностей края.

Воспитатель: Давайте вспомним, как называется наше село?
Правильно наше село- Макинка.

Воспитатель показывает слайды с достопримечательностями края, ведет с детьми диалог, знакомы ли им эти места, бывали ли они там, как называется это место.

Воспитатель: Ну что же, на сегодня наше путешествие на автобусе по родному городу закончено. С какими достопримечательностями мы познакомились? (дети перечисляют достопримечательности). До новых встреч!

ГККП «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе образования по району Биржан сал управления образования Ақмолинской области»

Творческая работа

Изготовление книг

Подготовила и провела:
Психолог Ташмгамбетова С.У.

октябрь
2020 год

Цель: развивать общую моторную координацию и мелкую моторику обеих рук; творческое воображение, воспитывать аккуратность и усидчивость.

Форма занятия: ручной труд

Ход занятия:

Сәлеметсізбе, балалар! Здравствуйте, ребята! Я очень рада вас видеть. И надеюсь, мы с вами сегодня приятно проведем время.

Давайте вместе скажем такие слова;

Солнце ласково смеётся,
В круг зовёт своих друзей!
Мы друг другу улыбнёмся,
Станем мы ещё добрей!
Дети улыбаются и обнимают друг друга.

Воспитатель: читает загадку:

Над степью музыка звучит,
всех в ауле веселит,

В каждой юрте есть она,

Деревянная, двухструнная .....(домбра)

-Правильно! Домбра - самый любимый инструмент казахского народа.

Я сейчас вам покажу картинки казахских музыкальных инструментов
(дети рассматривают музыкальные инструменты)

- Ребята, посмотрите, среди множества инструментов находятся старинные казахские народные инструменты (беру домбру)

Ребята, как называется этот инструмент? (Домбра)

Правильно! Домбра – самый любимый инструмент казахского народа, ещё домбру называют «душой» казахского народа. Давайте поближе познакомимся с домброй.

Домбра – это струнный музыкальный инструмент. Вырезается домбра из дерева, наиболее распространённый вид домбры – двухструнная, однако существует несколько разновидностей домбры: трёхструнная, двухсторонняя, с дуплистым грифом.

А сейчас я предлагаю нашим ребятам послушать рассказать о других музыкальных инструментах.

Асатаяк - это древнейший казахский ударный музыкальный инструмент, используемый шаманами (баксы) в своих ритуалах и обрядах. В сущности асатаяк - это деревянный посох с плоской головной частью, на которой подвешивались металлические кованый пластины и завитки в виде рогов.

Сыбызғы — духовой музыкальный инструмент. Род открытой продольной флейты типа башкирского и татарского курая. Длина 600—650 мм. Звукоряд сыбызгы варьируется от 4 — 6 отверстий. Ныне встречается редко^[1].

На территории Казахстана существует две разновидности сыбызгы, связанные с разными исполнительскими традициями. Так восточный

сыбызгы имеет конусообразную, более короткую по длине и малую по диаметру форму, западная разновидность крупнее и длиннее. А сейчас, я предлагаю детям подойти к картинкам и взять казахские национальные инструменты, о которых мы сегодня говорили. Чтобы вы лучше их запомнили, я предлагаю сделать книгу Музыкальных инструментов. На примере картинок каждый из вас сделает свою творческую работу для книги: аппликация, лепка, раскраска.

-Ребята, у нас получилась отличная книга Музыкальных инструментов. Теперь вы можете в любой момент взять нашу книгу, полистать ее и вспомнить казахские национальные инструменты.

Спасибо вам за это занятие!

Ақмола облысы білім басқармасының Біржан сал ауданы бойынша білім бөлімінің жанындағы Макинка ауылының «Балдырған» балабақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорыны

**АЛҒЫС АЙТУ КҮНІНЕ АРНАЛҒАН
ТӘРБИЕЛІК САҒАТ**

Тақырыбы: «Туған жерге мың алғыс!»

Дайындаған:
«Құлыншақ» тобының тәрбиешісі
М.А. Шакирова

Қараша, 2020ж.

Білім беру саласы: Әлеуметтік орта, коммуникация, шығармашылық

Бөлімі: Қоршаған ортамен танысу, тіл дамыту, аппликация

Міндеттері:

Тәрбиелік міндеттері: Отанға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін қалыптастыру. Балаларда туған ауылының тарихына деген тұрақты қызығушылықты іздеу.

Дамытушылық міндеттер: Айналадағы тіршілік пен табиғаттың әсемдігін көру және түсіну қабілетін дамыту. Балалардың Қазақстан Республикасы туралы білімін кеңейту, балалардың сөйлеуін байыту.

Тәрбиелік міндеттері: Өздері туып-өскен жерлеріне эмоционалды-жағымды көзқарас қалыптастыру. Балалардағы сөйлеудің интонациялық экспрессивтілігін дамыту.

Билингвалды компонент: Родина-Отан, Село-аул, школа-мектеп, поликлиника-емхана, детский сад-балабақша

Материалдар: Туған жер туралы фото-видео слайдтар, ватман қағазы, желім, ауылдың көрікті жерлерін суреттейтін суреттер.

Жылулық шеңбері:

Сәлеметсізбе Көк Аспан!

Сәлеметсізбе Жер Ана!

Сәлеметсіздерме балалар!

Сәлеметсіздерме қонақтар!

ҰОК

Видеокөсетілірм «Менің Қазақстаным»

(сұрақ жауап әдісі)

- Балалар, біз қандай мемлекетте тұрамыз? (Ребята, а в какой республике мы живем?)
- Біздің президентіміздің аты-жөні кім? (Как зовут нашего президента?)
- Қазақстан мемлекетінің астанасы қандай қала? (Как называется столица Республики Казахстан?)
- ҚР-ның рәміздерін атап беріңдерші! (Назовите символы Казахстана!)

Воспитатель: Молодцы ребята! Казахстан – это наша большая родина.

А есть еще у нас малая родина, это родина где мы родились и живем.

- А как называется наша малая родина?
- Біз тұратын аудан қалай аталады? (Как называется район в котором мы живем?) Правильно, район Біржан сал
- Как на казахском языке будет район?(аудан)
- Біздің ауданның атауы кімнің атына арнап қойылғанын білесіңдер ме? А вы знаете, в честь кого назван наш район?
- Біржан сал – ол кім? Биржан сал- кто это?
- Балалар, біз тұратын ауыл қалай аталады? (Ребята, а как называется село в котором мы живем?) Правильно с.Макинка
- А как на казахском языке будет село?(аул)

Ребята, давайте рассмотрим наше село.

Фотосуреттер қарау. (просмотр фото с изображением села)

- Балалар, сендер көшелердің атауын білесіңдер ме? Вы знаете названия наших улиц? (ул.Николая Моисеенко, ул.Чкалова, ул.Головни, ул.Кирова).
  - Неліктен көшелер осындай аттарды иеленгенін білесіңдер ме? Почему улицы получили такие наименования? (Эти люди проживали в нашем селе, внесли свой вклад в основание села)
Что вы здесь увидели?(ответы детей – поликлиника, школа, детский сад, магазины)
- Воспитатель: А как называют человека, который работает:
- В поликлинике? (Врач)
  - А что делает врач? (лечит)
  - Правильно, ребята. Благодаря им, мы всегда здоровы. И за это врачам большое спасибо.
  - В школе? (учитель)
  - А что делает учитель? (учит)
  - Правильно, ребята. Благодаря им, мы можем писать, читать. И за это их тоже мы благодарим.
  - В детском саду? (воспитатель)
  - А что делает воспитатель?
  - В магазине? (продавец)
  - А эта здания как называется?
  - Медико социальное учреждения
  - Здесь живут пожилые люди, которые нуждаются в заботе.
  - За ними смотрят социальные работники.

Воспитатель: Балалар, біздің ауылымыздың, ауданымыздың құрылуына негіз болған адамдарға алғысымызды айтайықшы Дети, давайте поблагодарим тех знаменитых людей, которые внесли вклад в основание, развитие нашего села, района.

Дети: Рахмет, Сіздерге барлығы үшін. Спасибо, ВАМ за все!

Воспитатель: Вот видите, ребята, как много в нашем селе есть знаменитые люди, красивые здания.

Разминка: «Қара жорға»

Воспитатель: Ребята, а давайте мы с вами украсим наше село

ГККП «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе образования по району Биржан сал управления образования Акмолинской области»

БЕСЕДА

«О чем рассказывают улицы»

Подготовила и провела:
воспитатель Гайдукевич Н.П.

декабрь
2020 год

Цель: Воспитывать у детей чувство патриотизма, любви к Родине, родному селу.

Задачи:

- расширить знания детей о названиях улиц села;
- дать представления о том, почему так названы улицы нашего села
- расширить знания о подвигах людей, в честь кого названа улица;
- продолжать воспитывать любовь к своей малой Родине.

-Сегодня, ребята, я расскажу вам о улицах нашего села. Названия улиц – это отражение нашей истории, и если на них обратить своё внимание, то они расскажут нам о прожитом времени, героических подвигах, быте и важных событиях нашего села.

-Зачем улицам дают названия?

Правильно, чтобы точно знать местонахождения определенных зданий и построек.

А почему именно такие названия дают улицам? Например, улица Набережная , Лесная...

Правильно, люди хотят, чтобы название улицы было красивым, а еще их так называют, если рядом расположен лес, река, много растет деревьев.

А какие еще есть названия улиц в селе?

Да, и Кирова, и Чкалова, и Головня.

А почему эти улицы получили такое название?

Ребята, эти улицы названы в честь людей которые своими поступками, подвигами, достижениями заслужили, чтобы о них всегда помнили, чтобы из поколения в поколение передавали их заслуги, чтобы они всегда служили для нас примером.

Улица имени Сергея Мироновича Кирова

На этой улице находится наш Детский сад, а еще она центральная (главная улица)

Автобиография

- Кирова (Кострова) Сергей Миронович (1883-1934) – уроженец Коммунистической партии Советского государства, член ЦК ЦКП в 1914 г. Воспитан в семье учителя Виталия Суберина в Боровой гонимой. Семь лет в семье родителей, воспитанником детского приюта. Служил в императорской армии в гвардейском полку, в 1911-1914 гг. учился в Казанском медицинско-хирургическом университете, участвовал в революционной деятельности.
- Активный участник первой русской революции, организовывал вооруженные выступления в Томске, разработал и вел работу по созданию и развитию революционной организации в Томске, занимался революционной деятельностью в 1906, 1908-1909, 1911-1912 гг. подвергался арестам и тюремному заключению. В 1903 г. вел работу по организации революционных групп в гвардейском полку в Иркутске и Владивостоке.

Улица имени Валерия Павловича Чкалова

(на этой улице расположена школа)

Валерий Павлович Чкалов (1904 – 1938) - советский лётчик-испытатель, комбриг, Герой Советского Союза. В 1937 году В.П. Чкалов возглавил экипаж самолёта, совершившего первый беспосадочный перелёт через Северный полюс из Москвы в Ванкувер (США).

Улица имени Владимира Григорьевича Моисеенко

ГЕРОЙ СОВЕТСКОГО СОЮЗА МОИСЕЕНКО ВЛАДИМИР ГРИГОРЬЕВИЧ

Окончил школу юнг.

Участник советско-японской войны 1945 года. Электрик фрегата № 34 (бригада сторожевых кораблей, Тихоокеанский флот) комсомолец краснофлотец Владимир Моисеенко в боях за город Сейсин (Северная Корея) в период с 13 по 16 августа 1945 года, действуя в составе корабельного десанта, гранатами подорвал шесть дзотов и два блиндажа, уничтожил несколько вражеских солдат и офицеров.

Краснофлотец Моисеенко В. Г. первым ворвался в окопы на сопке и подавил гранатами пулемёт, мешавший продвижению советских моряков-десантников.

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 14 сентября 1945 года за образцовое выполнение боевых заданий командования на фронте борьбы с японскими милитаристами и проявленные при этом мужество и героизм краснофлотцу Моисеенко Владимиру Григорьевичу присвоено звание Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и медали «Золотая Звезда» (№ 7163).

Улица имени Никиты Семеновича Головни

Никита Семёнович Головня

Участник Великой Отечественной войны, заместитель командира взвода, гвардии старший сержант. Во время боёв за Ржев в августе 1942 года, обеспечивая наступление взводу, закрыл своим телом амбразуру вражеского дзота.

Мы должны знать и помнить тех, кто подарил нам мир и счастье, кто защищал Родину не жалея своей жизни. Потому что у тех, кто не помнит прошлого, нет будущего.

В любой стране, в любом городе люди хотят увековечить память о выдающихся, знаменитых личностях, помнят о них и гордятся ими. Много улиц в нашем селе, каждая носит имя человека, который заслужил это право. Если кто-то из вас проживёт жизнь достойно, одна из улиц будет носить и ваше имя.

ГККП «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе образования по району Биржан сал управления образования Ақмолинской области»

Творческий урок
ТЕМА: «Улицы моего села»

Подготовила и провела:
воспитатель Шакирова М.А.

январь 2021

Цель: прививать художественный вкус к творчеству, любовь к своему краю.

Задачи:

- уточнить и расширить знания детей о названиях улиц села;
- дать представления о том, почему так названы улицы нашего села
- закрепить знания о подвигах людей, в честь кого названа улица;
- развивать умение последовательно, ясно и точно выражать свои мысли;
- развивать логическое мышление, память, речь, звуковое внимание, усидчивость, умение играть в группе детей;
- продолжать воспитывать любовь к своей малой Родине.

Предварительная работа: экскурсии по улицам села.

ХОД:

Сегодня, ребята, я вам предлагаю отправиться на экскурсию по улицам нашего села. Названия улиц – это отражение нашей истории, и если на них обратить своё внимание, то они расскажут нам о прожитом времени, героических подвигах, быте и важных событиях нашего села.

(Аудиозапись «Есть улицы центральные» в исполнении Ю. Антонова....)

Воспитатель: Был, говорят, где-то случай такой,

Ехали люди с работы домой.

Только доехали, вдруг – чудеса:

Все позабыли свои адреса.

Ищут, волнуются, смотрят кругом,

Где эта улица? Где этот дом?

Ищут водители: «Где наш гараж? »

Мечутся жители: «Где наш этаж? »

Всё перепуталось, всё заблудилось!

К счастью, такое лишь в сказке случилось.

Я рассказала про это нарочно,

Чтобы проверить, знаешь ли, точно,

Где ты живёшь?

Где построен твой дом?

И хорошо ли ты с домом знаком?

Воспитатель: Мы отправляемся в путь по улицам нашего села. Зачем улицам дают названия?

(Ответы детей.)

Воспитатель: Правильно, чтобы точно знать местонахождения определенных зданий и построек. А почему именно такие названия дают улицам? Например, улица Октябрьская, Свердлова, Лесная.

(Ответы детей.)

Воспитатель: Правильно, люди хотят, чтобы название улицы было красивым, а еще их так называют, если рядом расположен сад, поле, много растет цветов. А какие еще есть названия улиц в селе?

(Ответы детей.)

Воспитатель: Да, и Кирова, и Моисеенко, и Чкалова и еще много других. А почему эти улицы получили такое название?

(Ответы детей.)

Воспитатель: Ребята, эти улицы названы в честь людей которые своими поступками, подвигами, достижениями заслужили, чтобы о них всегда помнили, чтобы из поколения в поколение передавали их заслуги, чтобы они всегда служили для нас примером.

Мы прибыли к первой остановке, это улица с названием Кирова. Почему ей дали такое название?

(Ответы детей.)

Сергей Миронович Киров был одним из выдающихся деятелей Коммунистической партии и Советского государства. С. М. Киров вел непримиримую борьбу с меньшевиками и всеми оппортунистами, последовательно отстаивал ленинскую идею о вооруженном восстании против царизма, о создании прочного союза рабочего класса и крестьянства в предстоящей революции. Большая роль принадлежит С. М. Кирову в обороне Астрахани от буржуазно-помещичьей контрреволюции и иностранной военной интервенции.

Воспитатель: Следующая остановка улица Чкалова.

Валерия Павловича Чкалова- советский летчик- испытатель, комбриг, Герой Советского Союза. В 1937 году Чкалов возглавил экипаж самолета, совершивший первый беспосадочный перелет через Северный полюс из Москвы в Ванкувер (США).

Воспитатель: Мы должны знать и помнить тех, кто подарил нам мир и счастье, кто защищал Родину не жалея своей жизни. Потому что у тех, кто не помнит прошлого, нет будущего.

Воспитатель: На первый взгляд улицы выглядят одинаковыми: расположены параллельно - перпендикулярно друг другу, застроены домами. Но каждая из улиц особенная, каждая из них имеет свою историю и своё имя.

Что вы можете рассказать о названии улицы Моисеенко?

(Ответы детей.)

Воспитатель: Правильно, улица Моисеенко названа в честь героя Советского Союза Владимира Григорьевича Моисеенк

Физкультурная минутка.

Мы все в Макинке живём, (руки в стороны)

Есть у каждого свой дом, (руки соединены домиком)

Есть работа (кулачок об кулачок)

Есть друзья (хлопаем в ладоши)

Мама, папа есть и я! (обнимаем себя)

Воспитатель: Какие общественные здания есть на улицах Макинки?

Дети: - Школа. Детский сад. Магазины. Амбулатория. Аптека. Почтовое отделение. Библиотека. Здание сельской администрации.

Воспитатель: Вам нравится название вашей улицы?

На улице, с каким названием, вам бы хотелось жить?

Если бы вам представилась возможность назвать новую улицу в селе, то, какое название вы бы ей дали?

(Ответы детей)

Воспитатель: сейчас предлагаю каждому из вас нарисовать рисунок своей улицы или улицы, которая вам нравится больше всего в нашем селе.

Воспитатель: В любой стране, в любом городе люди хотят увековечить память о выдающихся, знаменитых личностях, помнят о них и гордятся ими. Много улиц в нашем селе, каждая носит имя человека, который заслужил это право. Если кто-то из вас проживёт жизнь достойно, одна из улиц будет носить и ваше имя.

ГККП «Детский сад «Балдырған» села Макинка при отделе образования по району Биржан сал управления образования Акмолинской области»

Просмотр видеофильма

ТЕМА: «В честь кого назван наш район?»

Подготовила и провела:
воспитатель Шакирова М.А.

февраль 2021

Цель: ознакомить детей с историей Биржан сал, вызвать уважение к творчеству акына, композитора.

-Ребята, кто скажет, как называется наш район?

-Правильно, наш район- район Биржан сал. Сегодня я хочу показать вам фильм о знаменитом акыне, композиторе, домбристе Биржан сале, о человеке, чьим именем назван наш район- район Биржан сал.

Внимание на экран!

Рефлексия:

-Ребята, сегодня мы просмотрели фильм о земляке, чьим именем назван наш район. Вы все внимательно смотрели фильм, теперь ответьте, кто герой нашего фильма?

-Правильно, Биржан сал.

-Кем он был?

-Акын, композитор, домбрист.

-На каком музыкальном инструменте играл Биржан сал?

-Домбыра.

-Молодцы, ребята. Спасибо за внимание!

«Ақмола облысы білім басқармасының Біржан сал ауданы бойынша білім бөлімі жанындағы Макинка ауылының «Балдырған» балабақшасы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорыны

Шығармашылық сабақ

Тақырыбы: « Біржан салдың домбырасы»

Дайындаған:

тәрбиеші, Құрмашева Ж. Қ.

Наурыз, 2021

Мақсаты: Балаларды ұлттық аспаптармен таныстыру.

Ұлттық аспаптарды бір бірінен ажырата білуге үйрету.

Әдіс – тәсілдері: таныстыру, сұрақ - жауап, қимыл жаттығуы, би қимылдары, аспаптарды таныстыру, тыңдау, мүсіндеу.

Сабақтың көрнекілігі: аспаптар: домбыра, қобыз, сыбызғы, дауылпаз. Сабақтың барысы:

Ұйымдастыру.

Балалар залға марш әуенмен кіреді.

Тәрбиеші:

- Сәлеметсіз бе балалар? (до – ре – ми – фа – соль – соль - соль)

Балалар:

- Сәлеметсіз бе! (соль – фа – ми – ре – до)

Тәрбиеші: (қолына білезік тағып)

Оң қолымда білезік

Сол қолымда білезік,

Сәнді көйлек киелік

Бәріміз бірге билейік.

(Қимылдарын мәнерлі ырғағына сай орындауға назар аудару)

- Екі қолды алға созып, қолды ішке қарай бұрау, тізені бүгіп тұру;

- Екі қолды жоғары көтеріп, қол буындарын ішке қарай бұрау, тізені бүгіп тұру;

- Қолды екі жаққа созып, қол буындарын бұрап, бір орында айналу;

Балалар баяу музыкамен орындарына отырады.

Жұмбақ жасыру

Ұзын мойын екі шек,

Қатар – қатар тепкі

Басып қалсаң бір бірлеп

Күй шығады күмбірлеп.

- Балалар, Бұл жұмбақ қандай музыкалық аспап туралы? (Домбыра)

- Біз домбырадан басқа да аспаптарды білеміз ғой? (иә)

Ұлттық аспаптар туралы жалпы түсінік беру.

Домбыра – қазақтың ұлттық аспабы. Қос ішекті шертіп ойнайтын музыкалық аспап. Бұл аспапты халық арасынан шыққан небір шеберлер ерекше әсемдеп, шешен сөйлеуге тырысқан.

Қобыз – Ысқыспен ойналатын, қос ішекті ескі музыкалық аспап. Халық арасындағы аңыздарға қарағанда, бұл қобыздың пайда болуы сегізінші ғасырда өмір сүрген, күй атасы Қорқыттың есімімен тығыз байланысты.

Жетіген – жеті ішекті шертіп ойнайтын музыкалық көне аспаптардың бірі. Бұрауы жоқ. Сондықтан оны, құлақ күйі жеті асықты ілгерілі – киінді орналастыру арқылы келтіреді. Шанағы тұтас ағаштан ойылып жасалады.

Сыбызғы – үрлеп ойнайтын ескі музыкалық аспап. Бармақ басатын үш тетігі бар. Сыбызғы аспабының үні самал желдей майда, үні жұмсақ, ерекше әсерлі. Сыбызғы негізінен ағаштан және қурайдан жасалады.

Тәрбиеші:

- Біржан салдың әнін тыңдау

Тәрбиеші: Балалар, бұл әуен қандай аспапта орындалды? (Домбырамен)

Балалар, бұл әуенді орындаған қазақ халқының атақты ақыны, айтыскері, композиторы Біржан сал Қожағұлұлы.

Балаларды Біржан салдың өмірбаянымен таныстыру

Тәрбиеші: Балалар, Біржан сал Қожағұлұлының домбырасын мүсіндейміз бе?

Жеке жұмыс: Балалардың мүсіндеу қабілеттерін дамыту.

Сергіту сәті

«Әуенін тап»

Шарты: Тәрбиеші ұнтаспа арқылы әртүрлі әуендерден үзінді ойнатады.

Балалар, сол әуендердің қандай ән екенін естеріне түсіріп, әннің атын атайды.

Ойын

«Аспаптарды ажырат»

Ойынның шарты: Тақтаға ұлттық аспаптардың суреттерімен қатар әр түрлі суреттер ілінеді. Балалар сол суреттердің ішіндегі ұлттық аспаптардан басқа суреттерді алып тастаулары керек.

Қорытынды.

Балаларды шеңберге тұрғызу.

- Тақтада қандай суреттер қалды? Домбыра, сыбызғы, қобыз т. б

- Міне, біз оларды бір сөзбен нелер деп айтамыз? аспаптар

- Біз ұлттық аспаптардың түрлерімен таныстық.

- Балалар біз кімнің домбырасын мүсіндедік?

- Сендерге сабақ ұнады ма?

- Жарайды, ендеше жақсы көңіл - күй мен сабағымызды аяқтаймыз. Сау

болыңыздар

(Марш екенімен залды айналып шығу)

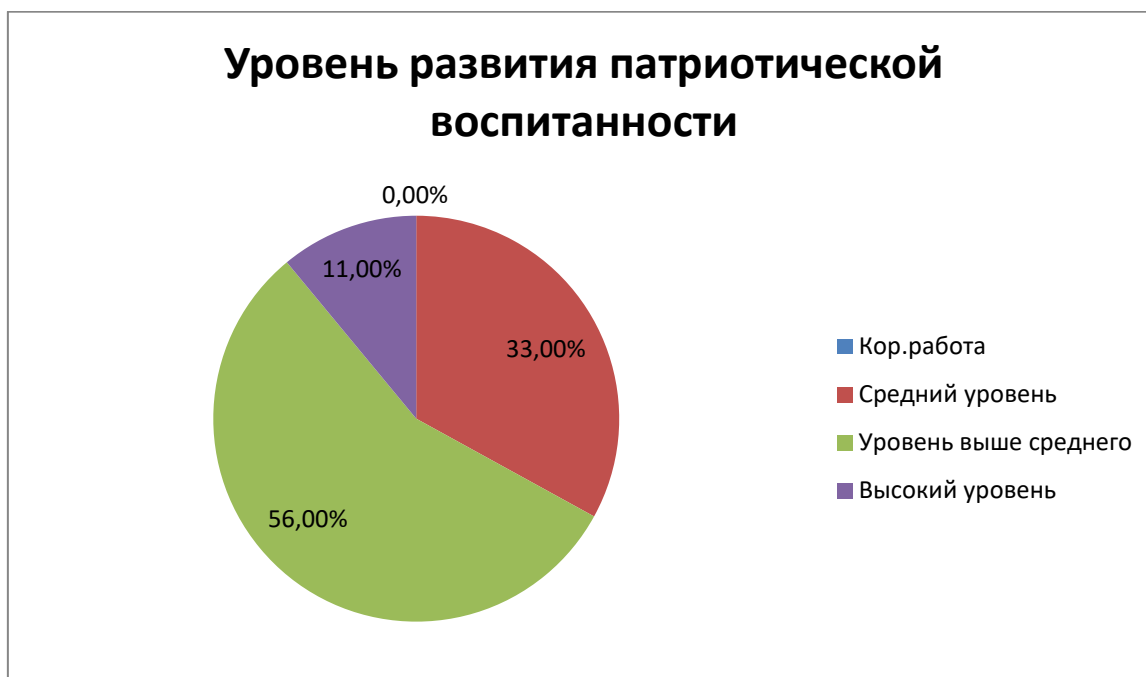
Аналитическая справка по результатам диагностики детей на момент завершения проекта

Группа: старшая

Руководитель проекта: заведующая Баяшева Э.А.

Количество детей в группе: 18

Из них обследовано: 18

Вывод: Уровень развития патриотической воспитанности воспитанников старшей группы по результатам мониторинга составляет 100% с высоким и средним уровнем развития. В том числе:

- высокий уровень- 2 ребенка;
- уровень выше среднего- 10 детей;
- средний уровень- 6 детей.

IV. Анализ педагогической деятельности по нравственно-патриотическому воспитанию детей дошкольного возраста с использованием проектной деятельности

Ақмола облысы білім басқармасының Біржан сал ауданы бойынша білім бөлімінің жанындағы Макинка ауылының «Балдырған» балабақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорыны

**«ҰЛЫЛАРДЫҢ ҮНІ» ЖОБАСЫ БОЙЫНША
АТҚАРЫЛҒАН ЖҰМЫСТАР ЖӨНІНДЕГІ
ЕСЕП**

Дайындаған:
«Құлыншақ тобының тәрбиешісі
М.А. Шакирова

2022ж.

МҚКК «Балдырған» балабақшасы Ақмола облысы, Біржан сал ауданы, Макинка ауылында орналасқан. Балабақша 60 орынға есептелінген. Қазіргі таңда балабақшада жасы бойынша аралас 2 топ қызмет атқарады. Яғни 1 жастан 3 жасқа дейін, 3 жастан 5 жас аралығына дейінгі топтар. Ақмола облысы Білім басқармасының 2019 жылдың 11 –ші ақпанындағы №132 бұйрығына сәйкес балабақшаға жаңа ұзақ мерзімді жоба енгізілді. Жобаның атауы: «Ұлылардың үні». Бұл жоба бойынша педагогтер ересек тобының 4 жас пен 5 жас аралығындағы 9 тәрбиеленушісімен, олардың ата аналарымен, бірлесе отырып жұмыс атқарады.

Бұл жобаның мақсаты: ересек топ тәрбиеленушілерімен ата-аналармен бірлесе отырып, өлкеміздің тарихы, есімдері халық жадында мәңгі қалған тұлғалар туралы материалдарды зерттеуі

Міндеттері:

- ✓ Біржан сал ауданының, ауылдың атақты адамдары туралы өмірбаяндық мәліметтерді және олардың шығармашылығы, ерліктері, тағдыры туралы ақпаратты жинау;
- ✓ Жұмыс нәтижелерін таныстырылым және альбом түрінде ресімдеу
- ✓ "Қоршаған орта" бөлімі бойынша әдістемелік және дидактикалық материалдар жинақтау, оны аймақтық компонентпен толықтыру.
- ✓ Өз өлкесі мен онда тұратын адамдар үшін мақтаныш сезімін қалыптастыру, болашақта өз ауданын, ауылын даңққа шығару ниетін қалыптастыру.
- ✓ Көркем шығармашылық және басқа да шығармашылық жұмыстар арқылы қолөнер, буклеттер, көрмелер жасау арқылы жеке шығармашылықтарын дамыту.
- ✓ Тәрбиеленушілердің отбасыларын тәрбиелеу және білім беру процесіне тарту, туған өлкенің тарихы мен мәдениеті саласында ата-ана құзыреттілігін арттыру.

«Ұлылардың үні» жобасы үш кезеңнен тұрады

Бастапқы кезең дайындық кезеңі 2019-2020 оқу жылы аралығында орындалды.

Негізгі кезең практикалық кезең 2020-2021 оқу жылы аралығында орындалуда

Қорытынды кезең 2021-2022 оқу жылы аралығында орындалмақ.

Дайындық кезеңінде біз келесі іс-шаралар бойынша қызмет атқардық

Бірінші кезекте сауалнама өткізу

Ата-аналарға арналған сауалнамада «Балалар, туған жері туралы, тұратын ауылының атауын, оның кімге арнап қойылғанын, ауылдың даңқын шығарған адамдар туралы біледі ме?», «Балаларыңыз қандай ауданда тұратынын, ауданның атауын біледі ме?, Аудан атауы кімге арнап қойылғаны жөнінде хабардар ма?», «Сіздің балаңыз, аудан орталығында болды ма?», «Балаңызға біздің өлкеміздің, ауылымыздың атақты адамдары туралы айтасыз ба?» Ауылдағы көшелер атауын біледі ме, олар

кімге арнап қойылғаны жөнінде айттыңыз ба? деген көптеген сұрақтар арқылы құрылған.

Бұл сауалнама бойынша ата-аналардың 33% ы, балаға туған өлкесі, ауылы жайында ақпарат берен.

Диагностика жүргізу

Екінші кезекте балалармен диагностика жүргізілді

1-ші күні балалармен тұратын ауылы, көрікті жерлері, көшелер атауы, көшелер атауы кімге арнап қойылғаны туралы сұрақ жауап, көрнекілік суреттер арқылы жүргізілді

2-ші күні ауылымыз қандай ауданға қарайтыны, ауданымыздың атауы, кімге арнап қойылғаны туралы, Біржан салдың несімен атақты болғаны жайлы сұрақ-жауап арқылы, әгімелесу мен көрнекілік, көркем материалдармен жұмыс жүргізілді

Балалардың диагностика бойынша 22 пайызы туған өлкесі, ауылы жайында ондағы атақты адамдарының 4/1 бөлігі туралы хабардар екенін байқадық.

➤ Жоба бойынша жұмыс жоспарын құру.

Балалардың, ата-аналардың - ауылымыздың, ауданымыздың тарихы, атақты адамдары туралы білімдерінің негізінде ұзақ мезімді жобаның жоспары құрылды.

➤ Ізденіс жұмыстарын жүргізу

Балабақшада ауданымыздың, ауылымыздың атақты адамдары туралы, тұратын жеріміз, ауданымыз жайлы материалдардың, ақпараттардың аздығының негізінде ізденіс жұмыстары жүргізілді. Ауылымыздағы орта мектептен, ауылдық әкімшіліктен, ауылдың кітапханасынан, қарттар үйінен бар материалдар жиналды.

➤ Заттық-дамытушы орта құру

Жиналған материалдар негізінде дамытушы орта құрылды. Яғни жобаның атауы «Ұлылардың үні болғандықтан» «Рухани жаңғыру атты» стенд ілінді. Бұл стендта Біржан салдың өмірбаяны, өлеңдері, «Біржан мен Сара айтысы туралы диск, Макинка ауылының тарихы туралы, фото жинақ, ауылымыздың атақты адамдары туралы мәләметтер бар.

➤ Балаларға арналған көркем әдебиеттерді саралап таңдау

Жинақталған материалдар бойынша балаларға қажетті ақпараттар бөлініп ірікелініп алынды.

➤ Аудан мен ауыл өңірінде атақты адамдар жөнінде тақырыптық сабақ өткізіп, әңгіме ортасын құру.

Негізгі кезең практикалық кезең , бұл кезеңде жинақталған, сараланған материалдар бойынша тәрбиеленушілермен бірігіп ұйымдастырылған оқу іс-әрекетін, саяхат, тақырыптық сабақтар, видео көрсетілім, слайд бойынша жұмыс, т.б. жұмыстар арқылы балалардың тұратын ауылы, ауданы, ондағы атақты, даңқты адамдар жайлы білімдерін кеңейту

➤ **Жоспардың құрылымы**

➤ А) Туған өлкем, мен тұратын ауыл

Балалар Туған өлкесі, мен тұратын ауылы жайлы ең алдымен түсініп, білу қажет. Бұл жоспардың бірінші кезеңін кіріспе бөлім ретінде алдық. Бұл жоспардың кіріспе кезеңі 7 тақырыптан тұрады.

Осы 7 тақырыптың ішінде «Біз тұратын ауыл» әңгімелесу, слайд түрінде, Ауылымыздың көрікті жерлері слайд, саяхат түрінде, балалармен бірлесе отырып кітапша дайындау, бұл кітапшаның ішінде ауылымыздың көрікті жерлері бейнеленген. «Көшенің атауы» тақырыбы бойынша саяхат жүргізіп, балаларды көшелердің атауымен таныстыру сияқты тақырыптардан құралған.

Жоспардың негізгі кезеңінде Біздің өлкеміздің, ауылымыздың даңқын шығарған адамдар жайлы ақпараттар берілген. Бұл ақпараттар кіріспе бөлімінде саяхат жасаған көшелер кімнің атына берілгені туралы, ол атаулар не үшін берілгені туралы «Көшелер не дейді» деген тақырыпта ашылады. Ауылымыздың басқа да атақты адамдары туралы, ауданымыздың атауы, ол кімге арнап берілгені туралы мәліметтер көрнекілік материалдарды, жинақталып іріктелген материалдарды қолдана отырып ақпараттар берілуде, «Біржан салдың өлеңдері» бұл тақырып бойынша балаларға Біржан салдың өлеңдерін жаттатқызып шағын видеоролик жасалады. «Біржан салдың домбырасы» тақырыбы бойынша, қазақтың киелі домбырасы жайында Біржан салдың айтысы жайында мәлімет бере отырып, Біржан мен Сара айтысын тыңдатқыза отырып шығармашылық қабілеттерін дамыту жұмыстары жүргізіледі.

Жоспардың қортынды кезеңі «Кім және қалай ауылымыздың ауданымыздың атағын шығарды» сұрақ-жауап арқылы диагностика түрінде өткізілді.

Руқани жаңғыру бағдарламасы бойынша «Ұлылардың үні» жобасының бұрышы материалдармен, бейнетаспалармен, альбомдармен толықтырылды.

Бұл жобада негізінен Біржан сал Қожағұлұлының өміріне көп көңіл бөлінді. Сондықтан болашақ жас өспірімдерге, мектепке дейінгі бүлдіршіндерге ауданымыздың атына берілген атақты адам сазгер, әнші, ақын Біржан сал Қожағұл ұлының өмірбаяны, өмірі жайлы осы бұрыштан көптеген ақпараттар алуға болады. Сонымен қатар ауылымыздың атақты адамдары назардан тыс қалған емес. «Туған жер алтын бесігім» демекші әр бала өзінің ауылы мен оның өмірбаяны жайлы білуге тиіс деп ойлаймын.

Қолданылған әдебиеттер

1. Біржан салдың «Әндер» жинағы (Алматы, 1959 ж. Құрастырғандар: Б.Ерзакович, М.Майшекин)
2. «Ләйлім шырақ» кітабы (Алматы, «Өнер» баспасы, 1983 ж. Құрастырғандар Б.Ерзакович, Ә. Дербісалин, З. Қоспақов)
3. Интернет ресурстар (youtu.be. google.com)

Біржан салдың өмірі, Біржан сал мен Сараның айтысы жазылған таспалар

**«Тайны. Судьбы. Имена».
«Біржан сал - голос степи»**

**«Қазақ әдебиеті» 10- сынып
«Біржан Қожағұлұлы
Әнші, ақын, сазгер»
Самал Дәрібаев
Филология ғылымдарының
кандидаты**

«Дәуір даналары. Біржан сал»

**Мұқан Төлебаев
«Біржан мен Сара»
ASTANA OPERA
опера және балет театры
Либреттосын жазған Қажым**

Жұмалиев

Бұрышты рәсімдеу

Біржан сал атындағы
тарихи өлкетану музейіне саяхат

